

HỘI THẢO “CÁC TẠP CHÍ KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ CÔNG TÁC XUẤT BẢN TRONG CÁCH MẠNG 4.0 VÀ HỘI NHẬP QUỐC TẾ”

LÊ THỊ HUỖN*

Ngày 14/6/2019, tại thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh, Liên Chi hội Nhà báo Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã long trọng tổ chức Hội thảo khoa học “Các tạp chí khoa học xã hội và công tác xuất bản trong cách mạng 4.0 và hội nhập quốc tế”.

Hội thảo vinh dự được đón tiếp PGS.TS. Bùi Nhật Quang, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam; GS.TS. Phạm Văn Đức, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, Chủ tịch Liên Chi hội Nhà báo Viện Hàn lâm; GS.TS. Đặng Nguyên Anh, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, cùng sự hiện diện của các Tổng biên tập, Phó Tổng biên tập, các lãnh đạo viện, biên tập viên, trị sự của 34 tạp chí; đại diện lãnh đạo các ban chức năng, văn phòng trực thuộc Viện Hàn lâm...

Thay mặt Liên Chi hội Nhà báo Viện

GS.TS. Phạm Văn Đức, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam phát biểu khai mạc Hội thảo

Ảnh: Tạp chí Khoa học Xã hội Việt Nam

Hàn lâm, GS.TS. Phạm Văn Đức đã phát biểu khai mạc và chúc mừng sự có mặt của toàn thể cán bộ đang làm việc và công tác tại các tạp chí và các đơn vị trực thuộc Viện Hàn lâm nhân kỷ niệm 94 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam 21/6/2019. Trong bài phát biểu, GS.TS. Phạm Văn Đức ghi nhận những thành quả mà các đơn vị báo chí của Viện Hàn lâm đã và đang làm được trong thời gian qua, đồng thời nhận định những khó khăn, rào cản mà các đơn vị báo chí trực thuộc Viện đang phải đối mặt trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế. Qua đó, định hướng các tạp chí trao đổi sâu về các vấn đề

* Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ.

Toàn cảnh Hội thảo

mà đơn vị mình đang cần phải giải quyết trong giai đoạn hội nhập, tiếp cận và ứng dụng khoa học công nghệ trong quản lý, điều hành để phát triển tạp chí và công tác xuất bản hiện nay...

Tại Hội thảo lần này, Liên chi hội nhà báo Viện Hàn lâm tập trung hai vấn đề trọng tâm: (i) Sơ kết chặng đường 5 năm đổi mới, nâng cấp khối tạp chí theo chuẩn quốc tế; (ii) Tập trung thảo luận và trao đổi nhằm xác định vị thế, vai trò, đặc điểm, cơ hội, thách thức và định hướng, giải pháp phát triển khối tạp chí khoa học xã hội - nhân văn và công tác xuất bản trong giai đoạn cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế.

Qua trao đổi, thảo luận, PGS.TS. Nguyễn Hữu Sơn, Phó Chủ tịch Liên Chi hội Nhà báo Viện Hàn lâm, Tổng biên tập Tạp chí Nghiên cứu Văn học đề xuất 5 nhóm giải pháp khả thi mà hai nhánh công tác là tạp chí và xuất bản cần tập trung hướng tới như: (i) Tăng cường nhận thức mục tiêu tương tác của khối tạp chí và công tác

xuất bản trong giai đoạn cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế là gắn kết, là điều kiện tất yếu, tồn tại trong nhau; (ii) Các đơn vị tạp chí và xuất bản cần từng bước chủ động chuẩn bị hành trang tri thức về chuyên ngành, cách thức bồi dưỡng biên tập viên... đáp ứng được các yêu cầu về năng lực, khả năng, kỹ năng làm chủ công nghệ thông tin để làm tốt vai trò của mình trong các hoạt động, nhiệm vụ báo chí; (iii) Tăng cường tiếp nhận các chiều tri thức mới, tiếp nhận phản biện để góp phần xây dựng, kiến tạo, dự báo, tư vấn đường lối, chính sách phù hợp với điều kiện đất nước và mối quan tâm chung của cộng đồng về lĩnh vực khoa học và nhân văn; (iv) Tăng cường đặc tính “hàn lâm” của khối tạp chí và xuất bản trên tất cả các hệ thống lý thuyết, phương pháp, mục đích, đối tượng... xứng đáng trở thành điểm tựa cho hoạt động nghiên cứu hàn lâm, sản phẩm khoa học hàn lâm mang tầm vóc khu vực và quốc tế; (v) Sớm xác định lộ trình, chương trình, kế hoạch tầm “đón đợi” cho mục

tiêu tương tác cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế...

Để có một số tạp chí tốt, theo chuẩn quốc tế, PGS.TS. Nguyễn Xuân Trung, Tổng biên tập, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Ấn Độ và Tây Nam Á chỉ ra 3 điều kiện cần: (i) Số lượng bài gửi dồi dào, có chất lượng tốt, cách tiếp cận, giải quyết vấn đề của bài báo theo đúng chuẩn quốc tế; (ii) Quy trình vận hành của tạp chí phải chuẩn mực, công tác phản biện tốt, đảm bảo khách quan, hợp lý với vị thế của tạp chí, công tác chế bản đảm bảo hình thức theo thông lệ quốc tế; (iii) Phải có nhiều người trong lĩnh vực chuyên môn đó tiếp cận được...

Các ý kiến khác thảo luận sôi nổi về tiêu chí của tạp chí theo cấp độ quốc gia, khu vực và quốc tế; các giải pháp xây dựng tạp chí điện tử theo chuẩn quốc gia và quốc tế...

Qua các báo cáo tham luận về thực trạng phát triển hiện nay của các tạp chí, sự tiếp cận, thích ứng, thích nghi, hội nhập và những rào cản có tính khu biệt, đặc trưng tại mỗi đơn vị trước bối cảnh của cách mạng công nghiệp 4.0; Những vấn đề đặt ra trong việc xây dựng và phát triển các tạp chí và công tác xuất bản... đã nêu bật được những nội dung trọng tâm như sau: (i) Vấn đề nâng cao chất lượng

tạp chí trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0; (ii) Chất lượng xuất bản truyền thống và phát triển xuất bản điện tử; (iii) Xây dựng cơ sở dữ liệu chung của hệ thống; (iv) Nguồn lực, tiềm năng và con người; (v) Các nhóm giải pháp cho khối tạp chí và xuất bản khoa học xã hội trước tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế...

Tổng kết Hội thảo, GS.TS. Phạm Văn Đức đã đánh giá cao các tham luận và ý kiến trao đổi tại Hội thảo và khẳng định, với 30 tham luận nhận được, gần 10 tham luận được trình bày trực tiếp tại Hội thảo, nội dung các báo cáo đã tập trung làm rõ được những thách thức đặt ra trong công tác tạp chí và xuất bản trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế trên nhiều phương diện. Qua đó, cho thấy vị thế, chức năng, nhiệm vụ của các tạp chí khoa học xã hội và công tác xuất bản đã và đang ngày càng có vị trí đặc biệt quan trọng đóng góp vào sự phát triển học thuật của nền khoa học nước nhà và sự phát triển bền vững của đất nước nói chung trong bối cảnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế hiện nay. □